

บทที่ 4

ปัญหา 3 หมู่บ้าน

ปัญหา 3 หมู่บ้าน เป็นปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นใน ปี พ.ศ. 2527 ที่วิทยานิพนธ์นี้เห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่สมควรจะทำการศึกษาลึกลง จึงได้ทำการศึกษารายแบ่งเป็น 5 ประเด็น ดังต่อไปนี้

- ภูมิหลังของปัญหา
- ความรุนแรงของปัญหา
- นโยบายและมาตรการของรัฐบาลไทย
- ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความรุนแรงของปัญหา
- แนวโน้มของปัญหา

4.1 ภูมิหลังของปัญหา

หมู่บ้าน 3 หมู่บ้านที่เป็นปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างไทยกับลาว ฝ่ายไทย อ้างว่าหมู่บ้านทั้งสามตั้งกล่าวอยู่ในเขตแดนไทย คือ บ้านใหม่ บ้านกลาง และ บ้านสว่าง เป็นหมู่บ้านในเขตกิ่งอำเภอบ้านจกสูง จังหวัดอุตรดิตถ์ของไทย ส่วน ฝ่ายลาวก็อ้างว่าหมู่บ้านทั้งสามอยู่ในเขตแดนลาว คือเป็นหมู่บ้านในเขตคาสง (คำบล) บ้านใหม่ เมือง (อำเภอ) บากลาย แขวง (จังหวัด) เวชบุรี ดังนั้น ปัญหานี้เกิดขึ้นจากการที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็อ้างสิทธิอธิปไตยเหนือสามหมู่บ้าน ดังกล่าว ทั้งนี้เพราะทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวพรมแดนไม่ตรงกัน

แนวพรมแดนไทย - ลาว แบ่งตามลักษณะเส้นเขตแดนธรรมชาติ (Natural Boundary) ครอบคลุม ครอบคลุมแนวสันเขาหรือสันปันน้ำ (Thalweg) บนภูเขาและร่องน้ำลึก (Watershed) จนแม่น้ำเป็นแนวเส้นเขตแดนระหว่างประเทศ แนวพรมแดนไทย - ลาว มีความยาวทั้งสิ้นประมาณ 1,750 กิโลเมตร ในจำนวนนี้เป็นส่วนที่ทอดไปตามร่องน้ำลึกประมาณ 1,100 กิโลเมตร ครอบคลุมเป็นพรมแดนตามลำน้ำโขงประมาณ 960 กิโลเมตร ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 650 กิโลเมตรนั้นทอดไปตามสันปันน้ำของภูเขาต่าง ๆ และที่สำคัญที่สุด ก็คือไม่มีหลักฐานปรากฏว่า แนวพรมแดนไทย - ลาวนี้ ได้มีการปักหลักเขตแดน

ระหว่างประเทศไว้ตลอดทั้งแนว

จุดเริ่มต้นของแนวพรมแดนไทย - ลาวนั้น เริ่มจากปากน้ำรวกบรรจบกับแม่น้ำโขงในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย แล้วลัดเลาะไปตามลำน้ำโขงผ่านอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ อำเภอเชียงคำ เป็นระยะทางประมาณ 94 กิโลเมตร จนถึงสันเขาคอยแปรเมือง แล้วแนวพรมแดนจะลัดไปตามสันปันน้ำซึ่งแบ่งลุ่มแม่น้ำโขงของลาวกับลุ่มแม่น้ำน่านของไทย จนถึงยอดเขาเต็งวา ซึ่งเป็นคั่นน้ำของแม่น้ำเทือก เป็นระยะทางประมาณ 450 กิโลเมตร จากนั้นแนวพรมแดนจะชานไปตามร่องน้ำลึกของแม่น้ำเทือก จนไปบรรจบกับแม่น้ำโขงอีกครั้งหนึ่งที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เป็นระยะทางประมาณ 140 กิโลเมตร จากนั้นร่องน้ำลึกของแม่น้ำโขงก็จะเป็นแนวพรมแดนระหว่างไทยกับลาวเรื่อยไปจนผ่านปากแม่น้ำมูล ที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขงและค้ำลงไวกว่านั้นของแม่น้ำโขงอีกประมาณ 8 กิโลเมตร ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี แนวพรมแดนก็จะผลจากแม่น้ำโขงลัดเลาะไปตามร่องน้ำห้วยคอน และขึ้นไปบนสันปันน้ำของเทือกเขาบรรทัดผ่านไปตามสันปันน้ำของเทือกเขาต่าง ๆ ในเขตอำเภอพิบูลมังสาหาร เขตอำเภอบุณฑริก จนถึงช่องบกบนเทือกเขาพนมดงรัก ซึ่งเป็นจุดร่วมพรมแดนสามประเทศ คือ ลาว - ไทย - กัมพูชา ในเขตอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี (ดูแผนที่หมายเลข 1)

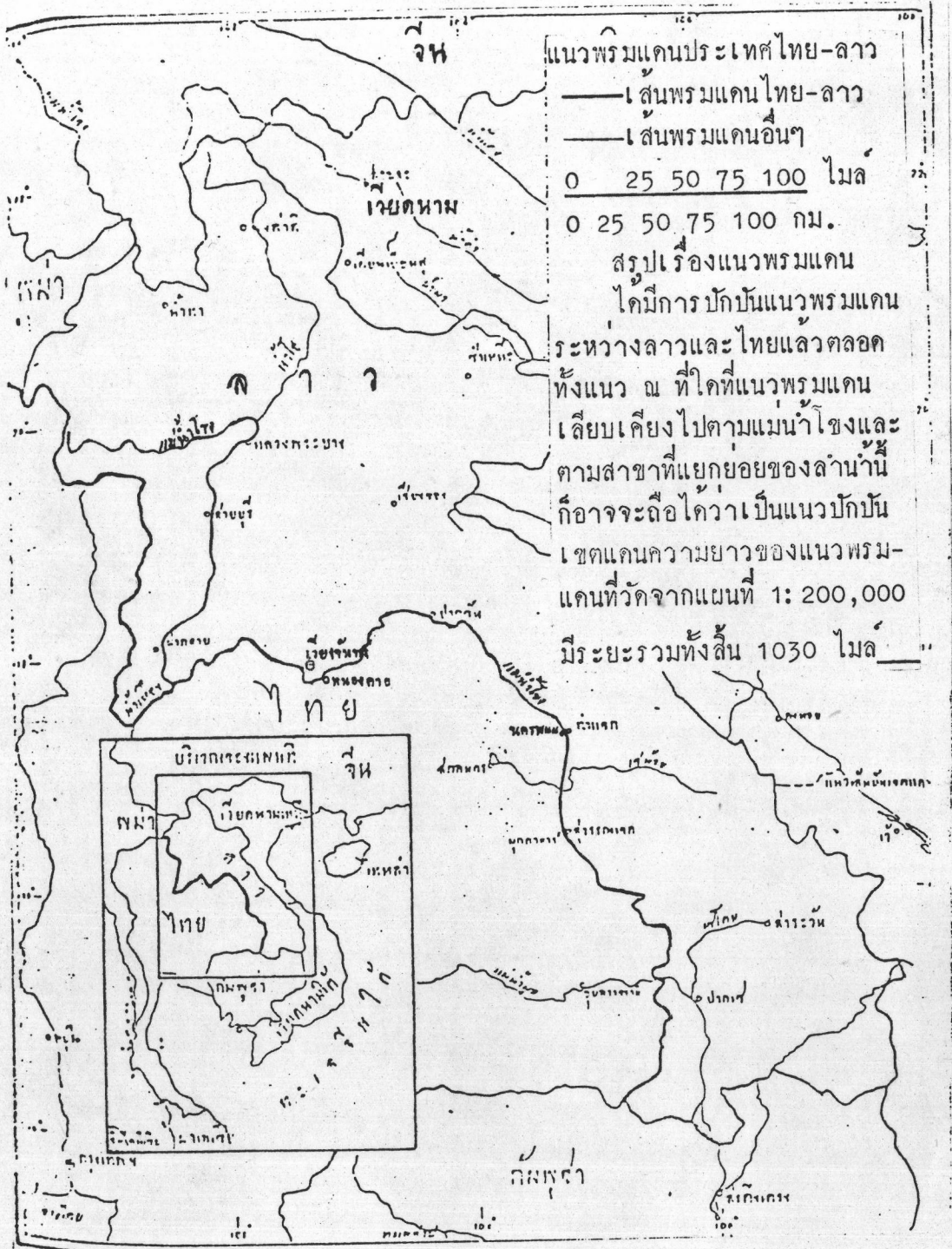
สำหรับแนวเส้นเขตแดนตามที่ได้อธิบายมานี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากสนธิสัญญาหลายฉบับที่ไทยได้ทำไว้กับฝรั่งเศส ซึ่งได้แก่

1. สนธิสัญญา ปี พ.ศ. 2436 (ค.ศ. 1893) ซึ่งกำหนดให้ไทยสละข้ออ้างซึ่งกรรมสิทธิ์เหนือบรรดาเกาะทั้งหลายในลำน้ำโขง

2. สนธิสัญญา ปี พ.ศ. 2447 (ค.ศ. 1904) หนังสือสัญญานี้เป็นการตกลงเกี่ยวกับเขตแดนที่ชัดเจนระหว่างไทยกับฝรั่งเศส ทั้งทางด้านกัมพูชาและทางด้านลาว รวมทั้งการตั้งข้าหลวงผสม เพื่อกำหนดปักปันเขตแดนดังกล่าวข้างต้น

3. สัญญาว่าด้วยปักปันเขตแดนคิกท้ายหนังสือสัญญา ลงวันที่ 23

แผนที่หมายเลข 1

ที่มา : บัลลังก์ ชมะสุนทร, "แนวพรมแดนกับความมั่นคงของชาติ,"

วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยการทัพบก 2515, หน้า 31.

มีนาคม พ.ศ.2450 (ค.ศ.1907, ร.ศ.125) ข้อ 2 ได้กำหนดว่า เขตแดน เมืองหลวงพระบางนั้น ตั้งแต่ทิศใต้แม่น้ำโขงที่ปากน้ำเหืองแล้วต่อไปตามกลางลำน้ำเหือง จนถึงที่แรกเกิดน้ำที่เรียกชื่อว่าภูเขาเมียง ค่อนี้เขตแดนไปตามเข้าน้ำตกแม่น้ำโขงฝ่ายหนึ่งกับตกแม่น้ำเจ้าพระยาอีกฝ่ายหนึ่ง จนถึงที่ในลำแม่น้ำโขงที่เรียกว่าแก่งผาโค ตามเส้นพรมแดนที่กรรมการปักปันเขตแดนได้ตกลงกันไว้ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม รัตนโกสินทรศก 124 คฤสศักราช ๑ ประเด็นที่น่าสังเกตคือ แนวพรมแดนไทย - ลาว ส่วนที่เป็นสันเขานั้นไม่มีหลักฐานปรากฏว่าได้มีการปักหลักเขตแดนระหว่างประเทศไว้ตลอดทั้งแนว ลักษณะธรรมชาติของแนวเส้นเขตแดนในปัจจุบันจึงเกิดจากการแทรกซึม และการปฏิบัติภารกิจของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ แนวพรมแดนไทย - ลาว ช่วงที่เป็นสันเขา คือตอนที่เป็นส่วนเว้าแคว้นลานช้าง ทางฝั่งขวาของแม่น้ำโขงเป็นระยะทางประมาณ 456 กิโลเมตรนั้น ฝ่ายไทยไม่สามารถที่จะวางกำลังรักษาความปลอดภัยได้ตลอดแนว ๒ ทั้งนี้เพราะพื้นที่บริเวณนั้นเต็มไปด้วยสันเขาใหญ่น้อยและป่าทึบ ดังนั้นจุดนี้จึงเป็นจุดอ่อนที่สำคัญ ไม่ว่าจะพิจารณาทางด้านความมั่นคงปลอดภัยทางชายแดน หรือความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาว เพราะไม่เพียงแต่การหลบหนีเข้าเมืองรอยใช้วิธีเดินเท้า และการแทรกซึมด้วยกำลังอาวุธจากต่างประเทศเท่านั้นที่ทำได้ง่าย ลักษณะเช่นนี้เสี่ยงต่อการเกิดความขัดแย้งที่รุนแรงระหว่างไทยกับลาวได้ง่ายเช่นกัน

ตัวอย่างของความขัดแย้งที่รุนแรงระหว่างไทยกับลาวประการหนึ่ง ได้แก่ความขัดแย้งเกี่ยวกับการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือ 3 หมู่บ้าน คือ บ้านใหม่ บ้านกลาง และบ้านสว่าง ปัญหานี้ได้รุนแรงขึ้นในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2527 ทาง

๑ คูภาคผนวก ข และคูรายละเอียดคน, สมบูรณ์ เสงี่ยมบุตร, "ปัญหาเขตแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน," จิตวิทยาความมั่นคง (กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526) หน้า 287.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า 281 - 286.

ฝ่ายรัฐบาลลาวนั้นได้อ้างว่า 3 หมู่บ้าน คือ บ้านใหม่ บ้านกลาง และบ้านสว่าง เป็นของลาว รับผิดชอบอยู่กับคาแสง (คำบล) บ้านใหม่ เมือง (อำเภอ) ปากลาย แขวงไชยบุรี (คูแผนที่หมายเลข 2) ในขณะที่รัฐบาลไทยได้อ้างว่าเป็นของไทย รับผิดชอบทั้ง 3 หมู่บ้านอยู่ในเขตการปกครองของตำบลม่วงเจ็ดต้น กิ่งอำเภอบ้านรอกสูง จังหวัดอุตรดิตถ์ (คูแผนที่หมายเลข 3) รับผิดชอบของลาวยืนยันจากแผนที่ปี พ.ศ.2450 (ค.ศ.1907) เป็นหลักฐาน ซึ่งเป็นแผนที่ที่เขียนขึ้นตามสนธิสัญญา ไทย - ฝรั่งเศส ปี พ.ศ.2447 (ค.ศ.1904) และได้เขียนแนบท้ายสัญญา ปี พ.ศ.2450 ซึ่งได้ระบุไว้ชัดเจนว่า ให้ใช้เส้นเขาปันน้ำเป็นเส้นแบ่งเขตแดน ไทย - ลาว แต่ทางรัฐบาลไทยได้อ้างแผนที่ของไทยที่สร้างขึ้นจากภาพถ่ายทางอากาศ ใน ปี พ.ศ.2521 (ค.ศ.1978) แผนที่ดังกล่าวนี้มีขนาดใหญ่ซึ่งแสดงรายละเอียด มากกว่าแผนที่ไทย - ฝรั่งเศส ปี พ.ศ.2450

4.2 ความรุนแรงของปัญหา 3 หมู่บ้าน

สืบเนื่องมาจากชาวลาวจำนวนหนึ่ง ได้เข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บริเวณ บ้านใหม่ บ้านกลาง และบ้านสว่าง ซึ่งรัฐบาลไทยยืนยันว่าเป็นหมู่บ้านที่ขึ้นอยู่กับ กิ่งอำเภอบ้านรอก จังหวัดอุตรดิตถ์ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 19 ตารางไมล์ มี ราษฎรอาศัยอยู่ประมาณ 450 ครอบครัว จำนวนประมาณ 1,010 คน¹ ตั้งอยู่บน ที่ราบระหว่างหุบเขาอันได้แก่ภูเขาหลักหมื่น อยู่ทางทิศเหนือ ภูเขาวันกแซว ทาง ตะวันตก และภูฮ้าง อยู่ทางทิศใต้² บริเวณหมู่บ้านทั้งสามแห่งนี้แต่เดิมไม่มี

¹ Arthur J. Dommen, "Laos in 1984 ; The Year of the Thai Border," Asian Survey 25 (January 1985) p.114.

² Pheuiphanh Ngaosyvathn, "Thai-Laos Relation : A Laos View," Asian Survey 25 (December 1985) p.1243.

เจ้าหน้าที่จากทางการไทยเข้าใบ หรือประจำการอยู่¹ จะมีก็แต่กองกำลังท้องถิ่น หรือทหารของขบวนการบเทคลาวที่เข้าใบประจำอยู่² และรัฐบาลไทยได้ดำเนินการก่อสร้างเส้นทางไปยังสามหมู่บ้านดังกล่าวแต่ทหารลาวได้ข่มขู่คุกคามเจ้าหน้าที่ก่อสร้างของไทย ภัยฝ่ายลาวอ้างว่า 3 หมู่บ้านดังกล่าวขึ้นอยู่กับตาแสง (ตำบล) บ้านใหม่ เมือง (อำเภอ) ปากลาย แขวงไชยบุรี ของลาว เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2527 ต่อมา ในกลางเดือนเมษายน พ.ศ.2527 ทหารลาวจำนวนหนึ่งพร้อมอาวุธได้บุกรุกเข้ามาในเขตไทยมากขึ้น คือเข้ามาถึงบริเวณบ้านบ่อเบี้ย ซึ่งอยู่ลึกเข้ามาจากชายแดนไทยประมาณ 4 - 5 กิโลเมตร³ และได้ใช้อาวุธยิงตำรวจตระเวนชายแดนของไทยที่ตั้งอยู่ที่บ้านบ่อเบี้ย แต่ไม่มีผู้ใดเป็นอันตราย แต่ทำให้ทรัพย์สินและสถานที่ราชการเสียหาย หลังจากนั้นในวันที่ 24 และ 26 พฤษภาคม พ.ศ.2527 ทหารลาวได้ลอบโจมตีชุดลาดตระเวนอาสาสมัครทหารพรานทางด่านทิศตะวันตกของบ้านบ่อเบี้ย ทำให้ฝ่ายไทยได้รับบาดเจ็บ 5 คน⁴ ฝ่ายไทยจึงได้ส่งทหารประมาณ 100 คน

¹ นาวาตรีประสงค์ สุ่นศิริ ได้แถลงว่า "...เคยเป็นเขตอิทธิพลของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ แต่ในปัจจุบันผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ไม่มีแล้ว ทางทางจึงทำการพัฒนาเพื่อสร้างความเจริญของท้องถิ่น และดูแลช่วยเหลือประชาชน ภัยดำเนินการคัดถนนเพื่อเชื่อมหมู่บ้านดังกล่าวให้สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้..." คุรายละเอียดยใน สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 26 (22 - 28 มิถุนายน 2527) หน้า 701 - 7051

² Arthur J. Dommen, op.cit., footnote 17, p.115.

³ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, ปีที่ 31 ฉบับที่ 7 (5 สิงหาคม 2527)

หน้า 4

⁴ สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 29 (13 - 19 กรกฎาคม 2527) หน้า 788.

ไปให้ความคุ้มกันแก่เจ้าหน้าที่ผู้สร้างทางของไทยในเขต 3 หมู่บ้าน ในปลายเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2527 เป็นเหตุให้ปะทะกับทหารลาวที่ยึดครอง 3 หมู่บ้านอยู่ ด้วย ความเชื่อมั่นว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นของไทยอย่างแน่นอน ในวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2527 ไทยได้ส่งกำลังทหารประมาณ 1,500 คน จากกองพันทหารม้าที่ 1 กองทัพ ภาคที่ 3 และกำลังจากตำรวจตระเวนชายแดนบุกเข้ายึด 3 หมู่บ้าน และสามารถ ผลักดันทหารลาวออกจาก 3 หมู่บ้านในเช้าวันรุ่งขึ้น¹ แต่อย่างไรก็ตาม พลตรีวันชัย เรื่องตระกูล ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเสนาธิการทหารบกฝ่ายยุทธการในช่วงเวลา ดังกล่าวได้แถลงว่าลาวไม่ได้เข้ามายึดหมู่บ้านดังกล่าว การเข้ามาตั้งหมู่บ้านในดินแดน ไทยก็เนื่องมาจากความเข้าใจผิดในเรื่องเส้นเขาที่เป็นเส้นแบ่งเขตแดน ทั้งไทยและ ลาวก็มีคณะกรรมการระดับท้องถิ่นอยู่แล้ว ก็จะต้องนำเรื่องเข้าไปหตุเจรจาและคงจะ สามารถแก้ไขกันได้ ทางกระทรวงการต่างประเทศก็ได้มีคำสั่งให้สถาน

เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงเวียงจันทน์ ขอเปิดเจรจาทันทีกับรัฐบาลลาว ในระดับคณะกรรมการชายแดนไทย - ลาว หากการเจรจาระดับเจ้าหน้าที่ไม่ได้ผล

ในเรื่องนี้ พลเอกอาทิตย์ กำลังเอกผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหาร สูงสุดและผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้นได้แถลงว่า คนได้เสนอให้ทางสภา ความมั่นคงแห่งชาติและกระทรวงการต่างประเทศ เปิดการเจรจากับทางลาวใน ปัญหาดังกล่าวในระดับการทูต ว่าทั้ง 3 หมู่บ้านดังกล่าวเป็นของไทยหรือของลาว กันแน่ ความหลักฐานในแผนที่หมู่บ้านดังกล่าวอยู่ในเขตไทย แต่คนที่เข้าไปอยู่ใน หมู่บ้านดังกล่าวเป็นคนลาว ทางรัฐบาลไทยทราบเมื่อตอนที่คัดถนนเข้าไป จึงเกิด มีการปะทะกัน อย่างไรก็ตามพื้นที่ทั้ง 3 หมู่บ้านดังกล่าว ในปัจจุบันไม่มีหลักเกณฑ์ ในการแบ่งปันเขตแดนที่แน่ชัด²

¹ สุรชัย ศิริโกร, "ลาว," เอเชียรายปี 2528, สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 233.

² สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 27 (29 มิถุนายน - 5 กรกฎาคม 2527) หน้า 729.

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความรุนแรงของปัญหานี้สืบเนื่องมาจากกรณีที่ลาว เป็นฝ่ายย้ายยุคก่อน รัชชการช่มชู้คฤคามเจ้าหน้าทีก่อสร้างทางของไทย ส่งทหาร รุกล้ำ เข้ามาใน เขตแดนไทยและโจมตีกองกำลังและสถานที่ราชการของไทย ความจริงปัญหาทำนองนี้สามารถเจรจาทำความเข้าใจรัชชการทางการทูตได้ แต่ลาว กลับเริ่มต้นด้วยความรุนแรงพฤติกรรมในทำนองนี้ของฝ่ายลาวต่อไทยปรากฏชัด นับตั้งแต่ลาว เปลี่ยนระบอบการปกครองเป็นคอมมิวนิสต์ เพราะปัญหาความขัดแย้ง เกี่ยวกับพรมแดนมีความรุนแรงขึ้นทั้งพรมแดนทางบก และพรมแดนตามลำน้ำารง ที่เกิดจากการปฏิบัติการของหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำารง (นบช.) * ของไทย กับบพเตลลาว และไม่มีลักษณะของการเป็นเพื่อนบ้านที่ดีอย่างที่รัฐบาลลาวสมัย ก่อนหน้านี้เคยปฏิบัติต่อไทยมาก่อน

4.3 นรยบายและมาตรการปฏิบัติของรัฐบาลไทย

นรยบายของไทยต่อสามประเทศเพื่อนบ้านอินรคจีน ซึ่งปกครองด้วย ระบอบคอมมิวนิสต์มาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2518 จนถึงปัจจุบันที่มุ่งจะรักษาความสัมพันธ์ อันดี แต่รัฐบาลไทยก็ยังมีคววมหวาดระแวงประเทศอินรคจีนทั้งสามที่เป็น คอมมิวนิสต์ รัชชเฉพาอย่างยิ่งเวียคนาม ซึ่งมีอิทธิพลครอบงำรัฐบาลลาวเป็น อย่างมาก

สำหรับในส่วนของนรยบายและมาตรการปฏิบัติของไทย ในคววม พยายามที่จะแก้ไขปัญหา 3 หมู่บ้านพอสรูปได้ว่า รัฐบาลไทยมีนรยบายและมาตรการ ปฏิบัติที่เป็นหลักอยู่ 3 ประการคือ (1) การใช้สันคิวิธี (2) การใช้กำลัง (3) การกำหนดประเภทของสินค้ายุทธปัจจัยและการเปิดจุดผ่านแดนเพียงบางจุด

4.3.1 การใช้สันคิวิธี

การแก้ไขปัญหาคือขัดแย้งรัชชสันคิวิธี เป็นสิ่งที่รัฐบาลไทยยึดถือเป็น หลักการสำคัญตลอดมาในคววมสัมพันธ์กับลาว สำหรับในปัญหา 3 หมู่บ้าน ไม่ว่า จะช่วงก่อนหรือหลังการใช้กำลังทหาร รัฐบาลไทยก็ได้พยายามยึดหลักการแก้ไข

* ดูรายละเอียดในบทที่ 3

ปัญหาชายสันติวิธีกับลาวยุคตลอด ซึ่งจะพิจารณาได้จากความพยายามดังต่อไปนี้ คือ

1) ความพยายามในระดับท้องถิ่น

นายธวัช มกรหงส์ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ ในขณะนั้น ได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นของลาวเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา 3 หมู่บ้านชายแดน ซึ่งมีราษฎรอาศัยอยู่ประมาณ 450 ครอบครัว จำนวนประมาณ 1,010 คน ซึ่งนายธวัช ได้ส่งให้นายพงษ์สินธุ์ วงศ์วรแสง หัวหน้ากิ่งอำเภอ บ้านรอก ส่งหนังสือไปยังประธานเมืองปากลาย แขวงไชยบุรี ตามหนังสือ อค. 0816/95 ¹ ซึ่งมีใจความสรุปว่าปัญหาชายแดนและมีการปะทะกันระหว่างไทยกับ ลาวนั้น ประเทศไทยรู้สึกเสียใจในความขัดแย้งครั้งนี้ การแก้ปัญหาจะใช้วิธีเจรจา ระดับท้องถิ่นตามที่ได้เจรจากับพลเอกสีสะหวาด แก้วบุญพันธ์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยลาว ทั้งนี้ สาเหตุเพราะความไม่เข้าใจกัน เนื่องจากแผนที่ ที่ลาวใช้ไม่ถูกต้อง หากมีการตรวจสอบให้แน่ชัดจะรู้ว่าดินแดนส่วนนั้นเป็นของไทย ดังนั้น ลาวจะมาอ้างดินแดนเป็นของลาวไม่ได้ และประเทศไทยก็เสียใจที่เป็น เช่นนี้ และถ้าถูกลาวชักชวนประเทศไทยก็จำเป็นต้องสงวนสิทธิในการป้องกันตนเอง

2) ความพยายามในระดับรัฐบาลคอรัปบาล

เมื่อเกิดปัญหาข้อขัดแย้งในเรื่องปัญหา 3 หมู่บ้าน ที่จังหวัด อุตรดิตถ์ขึ้นในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2527 นายนิรันดร์ ภาณุพงศ์ อัครราชทูต ที่ปรึกษา รักษาการแทนเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเวียงจันทน์ ได้ส่งหนังสือ ขี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ชายแดนไทย - ลาว ด้านจังหวัด อุตรดิตถ์ ซึ่งต่อมากระทรวงการต่างประเทศลาว ได้เชิญพบเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2527 เพื่อชี้แจงให้ทราบว่า รัฐบาลลาวได้ตรวจสอบเรื่องราว ความที่ไทยต้องการแล้ว ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้เกิดขึ้นที่ตำบลบ่อเบี้ย และ อ้างว่าทหารพรานของไทยได้ลาคกระเวนล่าแดนของลาว ทางทหารลาวไม่มี

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 732.

เจตนาทำร้ายหรือล่าแคนไทย และกระทรวงการต่างประเทศลาวได้สั่งให้แขวงไชยบุรีที่อยู่ติดกับชายแดนไทยบริเวณที่เกิดเหตุ ทำการเจรจากับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของไทยแล้ว

การประชุมระดับรัฐบาลระหว่างไทยกับลาวเกี่ยวกับปัญหา 3 หมู่บ้าน ได้มีขึ้นที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 21 - 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2527 แต่ก็ไม่สามารถหาข้อยุติได้และพล.อ.อ. สิทธิ เสวตศิลา ก็ได้เดินทางไปเยือนจีนอีกครั้งหนึ่งในวันเดียวกันนี้หลังจากการประชุมแล้ว และในวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2527 นายสุบัน สลิตทิราด รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศลาวได้เดินทางมาประชุมอีกครั้งพร้อมด้วยนายทองไหล กำมะสิค หัวหน้ากรมติดต่อต่างประเทศ กระทรวงป้องกันประเทศลาวทำหน้าที่โฆษกคณะผู้แทน นายคำพันธ์ สิมมาลาวงค์ นายเพยพัน เงามสายวัด เป็นหัวหน้าเทคนิคฝ่ายลาว¹ และได้นำสำเนาของเจ้าสุภานุวงศ์ ประธานาธิบดีลาว มาถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และนายไกรสร พรหมวิหาร นายกรัฐมนตรีลาวก็ได้ฝากสำเนาเพื่อมอบให้แก่ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีด้วย ผลจากการประชุมทั้งสองฝ่ายตกลงว่าจะต้องมีการพิสูจน์เรื่องสันปันน้ำว่าเขตแดนอยู่ ณ ที่ใด และใช้ภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่งเป็นวิธีที่ทันสมัยและถูกต้องของกรมการฝ่ายเทคนิคที่จะจัดตั้งขึ้น แต่ทางฝ่ายลาวยังคงไม่รับข้อเสนอนี้ที่จะให้มีการจัดส่งคณะเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคร่วมออกสำรวจพื้นที่ 3 หมู่บ้าน และยังคงเรียกร้องให้ไทยถอนทหารก่อนอยู่เช่นเดิม เพราะลาวยึดแผนที่ที่เป็นไปตามสัญญาระหว่างสยาม - ฝรั่งเศส เมื่อ ปี

¹ นายเพยพัน เงามสายวัด, (Pheuiphanh Ngaosyvathn) ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศของลาว ได้เข้าร่วมเจรจายุติปัญหาข้อพิพาทนี้ และต่อมาได้เข้าร่วมเป็นตัวแทนคณะผู้แทนลาวเข้าร่วมประชุมในองค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นผู้แถลงคอบริคัตคำชี้แจงของคณะผู้แทนไทยในที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติและในเวลาต่อมาได้เขียนบทความเรื่อง "Thai - Laos Relation : A Laos View" วิจารณ์ปัญหานี้

พ.ศ. 2447 และ 2450 การเจรจาก็ต้องเป็นไปตามแผนที่ตั้งกล่าว หากฝ่ายลาว
ยอมรับและส่งเจ้าหน้าที่เทคนิคร่วมเข้าไปยัง 3 หมู่บ้าน ก็เท่ากับว่าลาวปฏิเสธ
ข้อเสนอสัญญา ปี พ.ศ. 2447 นอกจากนั้นการส่งทหารเข้าไปยัง 3 หมู่บ้าน ยัง
เป็นการละเมิดอธิปไตยของลาวอีกด้วย และหากไทยถอนทหารออกก่อนอย่างไม่มี
เงื่อนไข ปัญหา 3 หมู่บ้านก็สิ้นสุดลงอย่างถูกต้อง ¹ จากนั้นนายเพยพัน
เงาสายวัด หัวหน้าเทคนิคฝ่ายลาวชี้แจงว่าแผนที่ที่สร้างขึ้นตามเทคนิคสมัยใหม่ ซึ่ง
ทำโดยสหรัฐฯ 5 ครั้ง * ไม่มีมูลค่าในทางกฎหมายในสมัยรัชกาลที่ 5 ของไทย
คณะกรรมการปักปันชายแดนไทย - ฝรั่งเศส ได้ทำการสำรวจตั้งแต่แม่น้ำโขงไป
จนจรดฝั่งทะเล มีการสำรวจคั่นน้ำด้วย ซึ่งฝ่ายไทยไม่เคยปฏิเสธมาจนกระทั่ง
ปัจจุบัน ในกรณีเช่นนี้ศาลโลกได้เคยตัดสินคดีเขาพระวิหาร ตัดสินว่าแผนที่
ที่สร้างขึ้นตามสนธิสัญญา ปี พ.ศ. 2447 และ 2450 มีผลบังคับใช้กับทั้งสองฝ่าย
ตามสัญญา ปี พ.ศ. 2447 ระบุว่าคณะกรรมการปักปันชายแดนไม่เพียงแต่ทำการ
ปักปันชายแดนเท่านั้น แต่การปักปันนั้นมีคุณค่าทางกฎหมายในตัว ไม่ต้องมีเอกสาร
อย่างอื่นมายืนยัน และตามสัญญา ปี พ.ศ. 2450 ระบุว่า ฝั่งขวาของหลวงพระบาง
ให้ทำตามหลักสันปันน้ำที่ระบุในสัญญา ปี พ.ศ. 2447 หมู่บ้านทั้งสองห่างจาก
ภูเคียวนงแขว เป็นระยะทาง 7 กิโลเมตร จึงต้องอยู่ในดินแดนลาวอย่างแน่นอน ²
อย่างไรก็ตามกระทรวงการต่างประเทศไทยปฏิเสธทันทีว่าในสนธิสัญญาไม่ได้
ระบุให้คณะกรรมการปักปันชายแดนจัดทำแผนที่ แต่ให้ปักปันชายแดนซึ่งไทยไม่ผูกมัด
ต่อแผนที่นี้ สำหรับกรณีศาลโลกตัดสินคดีเขาพระวิหาร ไทยไม่ถือว่าเป็นการผูกมัด
ในเรื่องเช่นนี้ ³

¹ สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 35 (24 - 30 สิงหาคม
2527) หน้า 958.

* ใน ปี พ.ศ. 2495, 2498, 2503, 2509 และ 2521

² Pheuphanh Ngaosyvathn, Ibid, p.1251

³ เรื่องเดียวกัน.

ต่อมากระทรวงการต่างประเทศไทยได้ออกแถลงการณ์เกี่ยวกับการเจรจาเพื่อหาข้อยุติในปัญหา 3 หมู่บ้านไทย - ลาว รวม 2 ครั้ง คือระหว่างวันที่ 21 - 22 กรกฎาคม และระหว่างวันที่ 6 - 15 สิงหาคม พ.ศ. 2527 ดังนี้คือ ¹

1. ในการเจรจากับฝ่ายลาวที่ผ่านมา รัฐบาลไทยมีเจตนาบริสุทธิ์ที่ต้องการแก้ไขปัญหามีอยู่อย่างสันติวิธีให้ลุล่วงไปโดยเร็วบนพื้นฐานของความถูกต้องและยุติธรรม ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันยาวนานฉันมิตร ระหว่างประชาชนของรัฐบาลของทั้งสองประเทศเป็นที่ตั้ง หัวใจของปัญหาเกิดจากความเข้าใจที่แตกต่างกันในตำแหน่งแน่นอนของเส้นเขตแดน ซึ่งกำหนดครุฑหลักของสันปันน้ำที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับหลักสันปันน้ำดังกล่าว ฝ่ายไทยมีแผนที่ที่ไทยได้พิมพ์ขึ้นใน ปี พ.ศ. 2521 ² ระบุอาศัยภาพถ่ายทางอากาศอันเป็นวิธีที่ทันสมัยและแน่นอน มีมาตราส่วนใหญ่ ซึ่งแผนที่ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงเส้นสันปันน้ำอย่างชัดเจน

ฉะนั้นฝ่ายไทยจึงได้เสนอให้มีการสำรวจ และพิสูจน์ข้อเท็จจริงในพื้นที่รอยเจ้าหน้าที่เทคนิคของทั้งสองฝ่าย เพื่อจะจัดข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับตำแหน่งของเส้นสันปันน้ำดังกล่าว หากผลการสำรวจปรากฏว่าเขตที่เป็นปัญหาเป็นของลาวแล้วลาวก็เอาไป และหากเป็นของไทยแล้วไทยก็เอามา การสำรวจและพิสูจน์ข้อเท็จจริงในพื้นที่จะเป็นหน้าที่ของคณะทางเทคนิค ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่าย และเพื่อให้คณะดังกล่าวได้สามารถทำงานได้อย่างปลอดภัย พื้นที่ที่เป็นปัญหานั้นก็ควรปราศจากกำลังของฝ่ายใด ส่วนประเด็นเล็กน้อยอื่น ๆ ทั้งสองฝ่ายก็สามารถแก้ไขอย่างเหมาะสมต่อไปได้

2. ด้วยเหตุผลข้างต้น ฝ่ายไทยจึงได้มีข้อเสนอให้ฝ่ายลาวพิจารณา uly หวังว่าฝ่ายลาวคงจะสามารถรับได้ ตามขั้นตอนที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างสันติวิธีดังต่อไปนี้คือ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 959.

² วิทยุเอเชียเสรี ประจำวันที่ 15 สิงหาคม 2527

2.1 ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะยุติการเผชิญหน้าทางทหารต่อกัน และการโฆษณาโจมตีซึ่งกันและกัน

2.2 ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า สนธิสัญญาระหว่างสยาม - ฝรั่งเศส ปี พ.ศ. 2447 กำหนดให้ใช้สันปันน้ำเป็นเส้นแบ่งเขตแดน

2.3 ทั้งสองฝ่ายจะร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดที่จะอำนวยความสะดวกและประกันความปลอดภัย แก่คณะกรรมการร่วมทางเทคนิคโดยปฏิบัติหน้าที่

2.4 ทั้งสองฝ่ายจะเคารพในผลการพิสูจน์ของคณะกรรมการร่วมทางเทคนิค

2.5 ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะอำนวยความสะดวกให้ประชาชนของ 3 หมู่บ้าน กลับคืนบ้านเดิมของตนตามความสมัครใจ ภายใต้อำนวยการพิสูจน์ร่วมกัน

2.6 ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะร่วมกันพิสูจน์ทราบความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ดังกล่าวต่อประชาชนใน 3 หมู่บ้าน พร้อมทั้งร่วมกันพิจารณากำหนดมาตรการ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับเคราะห์ดังกล่าวต่อไป

3. เป็นที่น่าเสียดายว่า ฝ่ายลาวได้ตอบปฏิเสธข้อเสนอนี้ที่ขอด้วยเหตุผลของฝ่ายไทย ซึ่งท่าทีของฝ่ายลาวนี้ ชัดเจนกว่าที่ฝ่ายลาวได้แถลงที่จะให้มีการแก้ไขปัญหากันโดยสันติวิธีและรวดเร็ว

ผลที่ตามมา ก็จะไม่เป็นคุณต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนลาวกับประชาชนไทย ทั้งลาวและไทยจะไม่พึงได้รับประโยชน์จากการยึดเชื้อของปัญหานี้

4. ฝ่ายไทยเสียใจว่า ท่าทีอันแข็งกร้าวและไม่ประนีประนอมของฝ่ายลาวทำให้การเจรจาในวาระนี้ได้ยุติลง ภายไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ได้อธิบายไว้ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งถึงเจตนาดีและความบริสุทธิ์ใจ ตลอดจนความปรารถนาอันแรงกล้า ที่จะแก้ไขปัญหาย่างสันติด้วยการเจรจา และการไปพิสูจน์ข้อเท็จจริงในพื้นที่ ภายคำนึงถึงความสัมพันธ์ฉันมิตรของประเทศทั้งสองเป็นสำคัญ

สำหรับข้ออ้างของฝ่ายไทย นายสุบัน สลิตทิวาก กล่าวอ้างว่าฟังไม่ขึ้น

ที่ว่าแผนที่ลาวไม่เคยแยกเท่าของไทยและยืนยันว่า ลาวไม่สามารถทำตามข้อ
เรียกร้องของฝ่ายไทยเกี่ยวกับเงื่อนไขในการถอนทหาร ก่อนส่งคณะกรรมการ
เทคนิคร่วม เพราะลาวถือว่ามิอธิปไตยเหนือ 3 หมู่บ้านดังกล่าว¹ อนึ่งใน
ระหว่างนั้นก็มีการปะทะกันด้วยกำลังทางทหารในบริเวณดังกล่าวอยู่ตลอดเวลา
นอกจากนี้ นายคำพัน สิมมาลาวงศ์ เอกอัครราชทูตลาวประจำประเทศไทย ได้ยื่น
บันทึกช่วยจำต่อกระทรวงการต่างประเทศไทยด้วย กระจายแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วน
แรกเป็นเหตุการณ์ที่ไทยเข้ายึด 3 หมู่บ้านของลาว และเหตุผลทางประวัติศาสตร์
การปกครอง ตลอดจนแผนที่ที่แสดงว่า 3 หมู่บ้านดังกล่าวเป็นของลาว ส่วนที่สอง
ทำการประณามฝ่ายไทยในกรณี 3 หมู่บ้าน และส่วนที่สาม เป็นการเสนอข้อ
เรียกร้องของฝ่ายลาว ซึ่งประกอบด้วยการให้ฝ่ายไทยถอนเจ้าหน้าที่ทหาร และ
พลเรือนออกจาก 3 หมู่บ้าน ให้ชดเชยค่าเสียหายอันเกิดแก่ชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชนในท้องถิ่น และให้คืนสภาพของ 3 หมู่บ้าน เข้าสู่สถานการณ์ก่อนหน้า
วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2527 หากเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นไทยต้องเป็นฝ่าย
รับผิดชอบ² ลาวมีสิทธิป้องกันตนเองได้ตามกฎหมายข้อที่ 51 ของสหประชาชาติ

การที่ฝ่ายลาว ไม่ยอมส่งคณะเจ้าหน้าที่เทคนิคมาร่วมพิสูจน์เรื่อง
พรมแดนกับฝ่ายไทย ทางฝ่ายไทยจึงได้ส่งคณะเจ้าหน้าที่เทคนิคไปสำรวจพื้นที่ 3
หมู่บ้านชายแดนไทย - ลาว ที่เป็นปัญหาข้อพิพาทกันคามลำห้วยแคฝ้ายเดี่ยว แต่
เนื่องจากถูกฝ่ายลาวรบกวน กระจายวางกับระเบิดและยิงซัดขวาง จึงต้องเดินทาง
กลับและพร้อมจะเข้าปฏิบัติงานอีกครั้ง หากมีความปลอดภัยเพียงพอ³

3. การชี้แจงข้อเท็จจริงให้เลขาธิการสหประชาชาติทราบ

กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศแถลงเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน

¹ Pheuiphanh Ngaosyvanth, Ibid., footnote 2, p.1245.

² Ibid.

³ การแถลงต่อผู้สื่อข่าวของนายรังสรรค์ พลวิทยธิน รองอธิบดีกรม
สารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

พ.ศ. 2527 ว่าหม่อมหลวงพีรพงษ์ เกษมศรี ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้แทนถาวรไทย ประจำสหประชาชาติ ได้ยื่นหนังสือถึงนายฮาเวียร์ เบเรช เคอ เควณญา เลขาธิการสหประชาชาติ เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและท่าทีของไทย ต่อเหตุการณ์ บริเวณชายแดนไทย - ลาว มีสาระสำคัญว่า ¹

1. ประเทศไทยได้มีโครงการทำถนน เพื่อการพัฒนาความเจริญไปสู่ชนบทที่ห่างไกลทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะบริเวณชายแดน และถนนสายบ้านบ่อเบี้ย จังหวัดอุดรธานี ไปยังกิ่งอำเภอบ้านจอก ครอบคลุมหมู่บ้านสว่าง บ้านกลาง และบ้านใหม่ การสร้างถนนสายนี้ก็เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลไทยที่ต้องการจะพัฒนาเพื่อนำความเจริญไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ รัฐบาลไทยได้กำหนดโครงการไว้ 5 ปี และลงมือก่อสร้างไป 2 ปีเศษแล้ว ²

2. จากการสำรวจบริเวณดังกล่าว ปรากฏว่าหมู่บ้านทั้งสามเป็นพื้นที่อยู่ในเขตของประเทศไทยอย่างแน่ชัด ความที่ปรากฏในแผนที่เขตแดนไทย - ลาว ในบริเวณนี้สนธิสัญญากำหนดให้ใช้สันปันน้ำ ซึ่งแบ่งน้ำระหว่างลุ่มแม่น้ำโขงกับเจ้าพระยาเป็นเส้นเขตแดน

3. เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2527 ทหารลาวล่องลำเข้ามากในเขตแดนไทยประมาณ 6 กิโลเมตร เพื่อชักชวนการสร้างถนนเพื่อการพัฒนาสายนี้ รัฐบาลลาวว่าฝ่ายไทยได้ลำเข้าไปในเขตแดนลาว

4. ต่อมา ประมาณเดือนเมษายน พ.ศ. 2527 ลาวเสริมกำลังตามบริเวณชายแดน และเมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2527 ทหารลาวได้เข้ามาลอบโจมตีชุดอาสาสมัครทหารพรานของไทย และโจมตีฐานตำรวจตระเวนชายแดนไทย

¹ หนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงและท่าทีของไทยต่อเหตุการณ์บริเวณชายแดนไทย - ลาว ยื่นต่อเลขาธิการประชาชาติ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2527 คุราชละเอียควิน สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 29 (13 - 19 กรกฎาคม 2527) หน้า 786 - 788.

² เรื่องเดียวกัน.

ในบริเวณประมาณ 2 กิโลเมตร ทางเหนือของบ้านบ่อเบี้ย ในเขตแดนไทย

5. รัฐบาลไทยต้องการที่จะดำเนินการสร้างถนนสายนี้ต่อไป จึงได้ใช้ชุดอาสาสมัครทหารพรานให้การคุ้มครอง ซึ่งเมื่อวันที่ 24 - 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2527 ได้มีการปะทะกันระหว่างชุดอาสาสมัครทหารพรานของไทยกับทหารลาวที่ล้ำเข้ามาในเขตไทย ผลปรากฏว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ไม่ปรากฏผู้เสียชีวิต และต่อมาเมื่อวันที่ 6 - 7 มิถุนายน พ.ศ. 2527 กองทหารไทยได้รับคำสั่งให้เข้าควบคุมพื้นที่ในเขตแดนไทย เพื่อคุ้มครองการสร้างถนนให้ล่าเรืงลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ไม่ปรากฏว่ามีการปะทะกัน

6. นับตั้งแต่มีการปะทะเมื่อปลายเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2527 ในการดำเนินการของฝ่ายไทยนั้น รัฐบาลไทยพยายามเลี่ยงการใช้กำลัง ไม่ให้มีการกระทบกระทั่งเกิดขึ้น ภัยจึงได้มีการพบปะกับฝ่ายลาวขอร้องไม่ให้ลาวส่งกองกำลังเข้าในบริเวณนั้น ทั้งขอให้มีการหารือกันในระดับท้องถิ่น เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้น และหากมีปัญหาข้อข้องใจในเรื่องเส้นเขตแดนก็ขอให้มีการพูดคุยกัน ซึ่งในชั้นแรกลาวก็เห็นชอบด้วย

7. ตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา ลาวเริ่มโจมตีไทยผ่านสื่อมวลชน จัดชุมนุมประท้วงบลูกระดุมขึ้น พร้อมตั้งเงื่อนไขการเจรจาขึ้นว่าจะกระทำได้อีกคือเมื่อฝ่ายไทยถอนกำลังออกจากพื้นที่ 3 หมู่บ้านก่อน

8. เพื่อป้องกันไม่ให้เหตุการณ์ดังกล่าวรุนแรง และเพื่อหาทางระงับปัญหาภัยสันติ รัฐบาลไทยได้แจ้งรัฐบาลลาวผ่านเอกอัครราชทูตลาวที่กรุงเทพฯ ทราบถึงความประสงค์ที่จะแก้ปัญหา และพร้อมจะเจรจาม่ว่าระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ ทั้งในระหว่างนี้ควรมีการปรึกษาหารือระหว่างกัน ภัยผ่านช่องทางติดต่อทางการทูต เพื่อมิให้สถานการณ์และบรรยากาศตึงเครียดมากกว่านี้ พร้อมทั้งได้แจ้งลาวด้วยว่าอย่าให้มีการปะทะกัน เพราะจะทำให้ปัญหาเลวร้ายยิ่งขึ้น และอย่ามีการรณรงค์ประท้วงชุมนุมเดินขบวนโจมตีกันภัยสื่อมวลชนต่อไป

9. ไทยมีความสัมพันธ์อันดีกับลาวมาเป็นเวลาช้านาน และปัจจุบันประเทศไทยและประเทศลาว มีคณะกรรมการชายแดนไทย - ลาว ระดับท้องถิ่น

และคณะกรรมการชายแดนไทย - ลาว ระดับชาติ เป็นกลไกที่จะช่วยแก้ปัญหา
ด้านชายแดนที่มีขึ้นระหว่างกันเป็นครั้งคราว อันเป็นกลไกที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้อง
ร่วมกันมา จะช่วยรักษาและเสริมสร้างระดับความสัมพันธ์ที่มีอยู่ต่อกันให้แน่นแฟ้น
ยิ่งขึ้นได้

10. ในส่วนที่เกี่ยวกับหนังสือลงวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ.2527 จาก
คณะผู้แทนถาวรเวียดนามถึงเลขาธิการสหประชาชาติ (เอกสารหมายเลข
เอ/39/313) รัฐบาลไทยถือว่าปัญหาบริเวณชายแดนไทย - ลาว เป็นปัญหา
ระหว่างไทยกับลาวโดยเฉพาะ ไม่ใช่เป็นปัญหาที่เวียดนามจะเข้ามาก้าวก้าวย
เกี่ยวข้อ ท้าทายและการดำเนินการของเวียดนามคือปัญหาชายแดนไทย - ลาว
เป็นการแทรกแซงอย่างโจ่งแจ้งในกิจการภายในของไทย ทั้งบิดเบือนข้อเท็จจริง
เพื่อหวังกลบเกลื่อนปัญหากัมพูชา ¹ อันมีต้นเหตุแท้จริงมาจากการรุกรานและ
ยึดครองกัมพูชาโดยกองกำลังเวียดนาม จึงเป็นที่เห็นได้ชัดอย่างปราศจากข้อ
สงสัยอันใดว่า เวียดนามมีนโยบายแน่วแน่ที่จะส่งเสริมให้เกิดภาวะไร้เสถียรภาพ
และสันติภาพอย่างถาวรขึ้น ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยการครอบงำ
ลาวและกัมพูชาอย่างสมบูรณ์ ควบคู่กับการบ่อนทำลายความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย
กับลาว ²

11. รัฐบาลไทยขอยืนยันนโยบายที่จะรักษาความสัมพันธ์อันดีกับทุก
ประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีพรมแดนติดกับไทย รัฐบาลไทยขอยืนยัน
นโยบายอันแน่วแน่ที่จะเคารพอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของประเทศอื่น
และขอยืนยันถึงความพร้อมและความเต็มใจที่จะแก้ไขปัญหาลาดหน้า
ไทย - ลาว รับผิดชอบให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รับผิดชอบปราศจากการแทรกแซง

¹ John McBeth, "Co - existence falters,"

Far Eastern Economic Review (5 July, 1984) p.16.

² ระบุไว้ในหนังสือของผู้แทนถาวรของไทย ประจำสหประชาชาติที่
ยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2527.

จากประเทศที่สาม

อย่างไรก็ดี กระทรวงการต่างประเทศลาวก็ได้ตอบรับการกระทำของฝ่ายไทยทันที ด้วยการเรียกเลขานุการฝ่ายหนังสือพิมพ์ประจำสถานทูตต่าง ๆ ในกรุงเวียงจันทน์เข้ารับฟังคำชี้แจง วิทยมีพลเอกทองไหล พรหมจิตร เจ้าหน้าที่กระทรวงป้องกันประเทศเป็นผู้ชี้แจง พร้อมกันนั้นก็ได้นำแผนที่มาแสดงให้ผู้สื่อข่าวดู ระบุว่าตามแผนที่ของลาวนั้นหมู่บ้านทั้งสามอยู่ในดินแดนลาวอย่างชัดเจน ส่วนแผนที่ที่ฝ่ายไทยอ้างว่าหมู่บ้านดังกล่าวตั้งอยู่ในเขตไทยนั้น เป็นแผนที่ที่สหรัฐอเมริกาทำขึ้นใหม่ไม่ถูกต้องตรงกัน และนอกจากไทยจะใช้กองกำลังเข้ายึดเอา 3 หมู่บ้านนั้นแล้ว ยังได้จัดการซ้อมรบและประชิดข่าวว่าลาวแดงจะบุกไทย ด้วยการเพิ่มกำลังทหารที่ชายแดน ทั้ง ๆ ที่แท้จริงแล้วฝ่ายไทยต่างหากที่ใช้กำลังทหาร¹ และลาวสงวนสิทธิที่จะดำเนินการใด ๆ เพื่อปกป้องอธิปไตยและบูรณภาพของดินแดนเช่นกัน และลาวจะไม่ยอมเจรจากับฝ่ายไทย จนกว่าจะมีการถอนกำลังออกจากหมู่บ้านดังกล่าว² ทางด้านนายคำพัน สิมมาลาวงศ์ เอกอัครราชทูตลาวประจำประเทศไทย ได้ออกตระเวนพบปะกับเอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศตะวันออกกลางและยุโรปบางประเทศที่ประจำอยู่ในกรุงเทพฯ ทัศน

¹ ลาวกล่าวอ้างในแถลงการณ์ของ ฯพณฯ พุน สีปะเสิด ที่แถลงต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2527, ใน Ministry of Foreign Affairs, Laos People's Democratic Republic, The Question of The Thai Aggression on June 6, 1984 Against Laos Territory before The Security Council of The UN. (New York : October 9, 1984), p.27. และ Pheuiphanh Ngaosyvathn, "Thai - Laos Relations : Laos View," Asian Survey 25 (December 1985) p.1249.

² สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 29 (13 - 19 กรกฎาคม 2527) หน้า 791.

ชี้แจงว่า 3 หมู่บ้านที่เกิดขึ้นเป็นของฝ่ายลาวอย่างถูกต้อง ภัยอ้างอิงหลักฐานหลายอย่างพร้อมทั้งแสวงหาความสนับสนุนทางการเมืองจากประเทศดังกล่าวด้วย ส่วนเรื่องแผนที่ที่ตั้งของ 3 หมู่บ้านของฝ่ายไทยนั้นทางลาวไม่ยอมรับ เพราะเป็นแผนที่ที่ทหารอเมริกันทำขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2508 เนื่องจากสมัยนั้นบริเวณดังกล่าวเป็นศูนย์กลางการเคลื่อนไหวของทหารอเมริกันร่วมกับนายพลวังเปา และ กองทัพก๊กมินตั๋ง กองพล 93 ลาวจะยอมรับเฉพาะแผนที่ที่เขียนขึ้นตามข้อตกลงสนธิสัญญาปี พ.ศ. 2436 ระหว่างสยามกับฝรั่งเศสเป็นเครื่องยืนยันเท่านั้น ซึ่งตามสนธิสัญญาระบุว่า ชาติใช้สันปันน้ำเป็นเขตแบ่งดินแดน แม่น้ำสายใดไหลลงสู่แม่น้ำโขงถือว่าเป็นของลาว ส่วนแม่น้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาถือว่าเป็นเขตไทย ซึ่งสันคอนของแม่น้ำที่ไหลผ่านหมู่บ้านทั้งสามนั้นไหลลงสู่แม่น้ำโขง

ทางกระทรวงการต่างประเทศไทยได้ชี้แจงว่า การแถลงดังกล่าวของนายคำพัน เป็นการกล่าวหาไทย แผนที่ไทยยึดถือนั้นทำขึ้นตามสนธิสัญญาไทย - ฝรั่งเศส ปี พ.ศ. 2450 ซึ่งเป็นที่รับรองของทั้ง 2 ฝ่าย การทำแผนที่ดังกล่าวไทยได้รับความร่วมมือจากสหรัฐอเมริกาในการให้ความช่วยเหลือทางด้านอุปกรณ์ ^๒

4. คำชี้แจงของไทยในสหประชาชาติ

กระทรวงการต่างประเทศของไทย ได้แถลงในวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2527 ว่ารัฐบาลลาวอาจนำกรณีพิพาทปัญหาชายแดนไทย - ลาว 3 หมู่บ้าน จังหวัดอุตรดิตถ์ เข้าสู่การพิจารณาของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ รัชชผู้แทนลาวได้ทักท้วงกรณีดังกล่าวเข้าหารือกับประธานคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติ ซึ่งเป็นชาวซิมบับเว ทางฝ่ายไทยนั้นเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องทวิภาคีระหว่างไทยกับลาว ซึ่งควรจะเจรจาหารือกันได้ รัชชไม่จำเป็นต้องนำ

^๒ การชี้แจงของนายสวนิก คงศิริ, อธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, คูรายละเอียดยุทธศาสตร์ สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 30 (20 - 26 กรกฎาคม 2527) หน้า 819.

สมาชิกสหประชาชาติให้เป็นสมาชิกประเภทไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคง *
 ดังนั้น พลอากาศเอกสิทธิ เสวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย
 ได้แถลงต่อที่ประชุมใหญ่สมัชชาสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ในวันที่ 2 ตุลาคม
 พ.ศ. 2527 เกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของไทยในกรณีดังกล่าว เพื่อแสดงให้
 ประชาคมโลกแห่งนี้เห็นว่าประเทศไทยมิได้เป็นผู้ก้าวร้าวรุกราน แต่เป็นประเทศ
 ที่รักสันติ อดีตก้าวว่า "...Thailand decide to remove the Thai
 military presence from the three villages" ¹ และเพื่อหาทาง
 แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยสันติวิธี ซึ่งนโยบายของรัฐบาลไทยถือปฏิบัติกันมาช้านาน
 นั่นคือ จะพยายามธำรงรักษาไว้ซึ่งสัมพันธภาพอันดีกับลาวฉันทประเทศเพื่อนบ้าน
 และไม่ควรถอยให้ปัญหา 3 หมู่บ้านนี้ เข้ามากีดขวางการปรับปรุงความสัมพันธ์
 ระหว่างประชาชน 2 ประเทศที่พูดภาษาเดียวกัน และเป็นเครือญาติกันตลอด
 2 พียงชายแดน

อย่างไรก็ตาม ปัญหานี้เพิ่มความซับซ้อนยิ่งขึ้นเมื่อมีการแทรกแซงโดย
 เวียดนามซึ่งพยายามฉวยโอกาสอันนี้เบนความสนใจของชาวโลกออกไปจากปัญหา
 กัมพูชา ซึ่งทหารของประเทศนั้นยึดครองอยู่ และเชื่อมโยงกรณีปัญหาชายแดนของ
 ไทยไปเข้ากับปัญหากัมพูชาอีกด้วย ² ตลอดทั้งประเทศสังคมนิยมค่ายโซเวียต

* เพราะผู้สมัครจะต้องได้เสียงรับรอง 2 ใน 3 ของสมาชิก
 สหประชาชาติทั้งหมด 159 ประเทศ

¹ MacAlister Brown and Joseph J. Zasloff, "Laos :
 Gearing up for national development and overview,"
Southeast Asian Affairs 1985, Institute of Southeast Asian
 Studies (Singapore : Koford Prints, 1985), p.200.

² ประสงค์ สุ่นศิริ, "ปัญหาการรุกรานอธิปไตยตามแนวชายแดน,"
จิตวิทยาความมั่นคง, (กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526)

พยายามใช้กรณีพิพาทระหว่างไทย - ลาว เพื่อทำลายภาพพจน์ของไทยที่เป็น
คู่แข่งกับมองโกลเลีย ในการสมัครเข้าชิงตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรี
ความมั่นคงที่ว่างลง ทั้งนี้เพื่อให้มองโกลเลียได้รับเลือกเข้าไปนั่งในตำแหน่ง
ที่ว่างนั้น ¹

สำหรับถ้อยแถลงของพลอากาศเอกสิทธิ เสวตศิลา ฝ่ายลาววิจารณ์ว่า
ไม่ได้หมายความว่าไทยสั่งให้ถอนทหารออก หรือว่ายกเลิกอธิปไตยเหนือดินแดน
ทั้ง 3 หมู่บ้านแต่อย่างใด แต่เป็นเพียงการปรับเปลี่ยน (adjustment) เท่านั้น
ดังนั้น นายกิตทอง วงศ์ไชย เอกอัครราชทูตลาวประจำสหประชาชาติ ได้ยื่นบันทึก
ความต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ขอให้เปิดประชุมฉุกเฉินพิจารณา
ปัญหาพิพาท 3 หมู่บ้านชายแดน ซึ่งเริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ.2527
ในบันทึกดังกล่าวได้ขอปรับค่าปราศรัยของพลอากาศเอกสิทธิ เสวตศิลา ว่าเป็น
เพียงการโฆษณาชวนเชื่อที่ไม่สามารถแก้ปัญหาคือได้แม้แต่น้อย

นอกจากนี้ นายคำพัน สิมมาลาวงศ์ เอกอัครราชทูตลาวประจำประเทศ
ไทยแถลงต่อผู้สื่อข่าว ว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่เวียงจันทน์ ได้ออก
แถลงการณ์ต่อบริษัทค่าปราศรัยของพลอากาศเอกสิทธิ เสวตศิลาในสมัชชาสหประชาชาติ
เกี่ยวกับเรื่องการถอนทหารออกจาก 3 หมู่บ้าน ว่าลาวยังมีความสงสัยใน
ถ้อยแถลงดังกล่าวว่าอาจเป็นการหาเสียงของไทย ในการลงสมัครแข่งขันชิง
ตำแหน่งสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงของสหประชาชาติ ถ้าไทยมีความจริงใจที่จะ
ประกาศถอนทหารแล้ว อาจจะประกาศที่กรุงเทพฯ ก็ได้ นอกจากนี้ นายคำพัน
ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ 2 ประการ คือ ²

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 321.

² คำแถลงตอบของผู้แทนราชอาณาจักรไทยที่แถลงต่อสมัชชาใหญ่
สหประชาชาติ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2527, ใน Ministry of Foreign
Affair, Laos People's Democratic Republic, op. cit.,
footnote 42, p.15.

ประการแรก พลอากาศเอกสิทธิ เสวตศิลา ไม่ใช้คำว่าถอนทหาร หรือ withdraw แต่ใช้คำว่าลี้บเปลี่ยน หรือ remove ซึ่งมีความหมายแตกต่างออกไป

ประการที่สอง กรณีไทยกล่าวว่าเหตุการณ์พิพาทครั้งนี้เป็นเรื่องเล็กน้อย ทั้ง ๆ ที่ลาวถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นการละเมิดเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของลาว เมื่อวันที่ 27 และ 28 กันยายน พ.ศ.2527 ไทยได้รุกรานลาวเข้าไปในเขตลาว เป็นเหตุให้ประชาชนลาวเสียชีวิต 2 คน บาดเจ็บ 1 คน แสดงให้เห็นว่าภัยแล้งของไทยที่กล่าวในสหประชาชาติ เป็นการกล่าวที่ไม่มีความจริง และในขณะนี้ก็ไม่มีวิธว่าประเทศไทยจะถอนทหารออกจาก 3 หมู่บ้าน ตรงกันข้ามกับมีการบริหารที่มั่นและมีการเสริมกำลัง พร้อมอาวุธเข้าไปใน 3 หมู่บ้าน ประมาณ 3,000 คน พร้อมกันนี้ก็ปฏิเสธว่า เวียดนามไม่ได้อยู่เบื้องหลัง คำที่ไทยกล่าวหาแต่อย่างใด

ในวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ.2527 นายลองเกร บาสริช ประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้เชิญผู้แทนไทยและลาวที่ประจำองค์การสหประชาชาติไปหารือคนละคราว และทางฝ่ายลาวยื่นกรานที่จะให้มีการเปิดประชุมฉุกเฉินขึ้น

ในวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ.2527 คณะมนตรีความมั่นคงได้เปิดประชุมพิจารณากรณีพิพาท 3 หมู่บ้านชายแดนไทย - ลาว ภัยตัวแทนของฝ่ายไทยและลาวมีโอกาสอภิปรายกันคนละครั้ง ภัยนายพูน สิบะเลิศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศลาว ได้แถลงยืนยันให้ฝ่ายไทยถอนทหารออกภัยไม่มีเงื่อนไข และภัยยอมรับว่า 3 หมู่บ้านอยู่ในดินแดนของลาว ภัยไม่ต้องมีการส่งเจ้าหน้าที่ชุดใดเข้าไปพิสูจน์ทางด้านเทคนิคอีกต่อไป นอกจากนี้ยังได้เรียกร้องให้คณะมนตรีความมั่นคง ภัยอำนาจผลักดันให้ฝ่ายทหารของไทยยอมรับตามที่ฝ่ายลาวเรียกร้อง

หม่อมหลวงพิรพงษ์ เกษมศรี หัวหน้าคณะผู้แทนถาวรของไทย ประจำสหประชาชาติได้แถลงว่า ทหารของไทยได้ย้ายออกจาก 3 หมู่บ้านแล้ว และเรียกร้องให้ นายเบเรช เคอ เควณญา เลขาธิการสหประชาชาติ จัดส่ง

คณะกรรมการสำรวจข้อเท็จจริงเข้าไปยัง 3 หมู่บ้าน นอกจากนี้ ม.ล.พีรพงษ์ เกษมศรี ยังได้ตอบโต้ข้อกล่าวหาของลาว ว่าเป็นแผนการใหญ่ซึ่งประสานรับกัน เพื่อทำลายโอกาสการมีที่นั่ง 1 ใน 10 ของสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคง ¹ เพราะแท้จริงแล้วลาวมิได้ถือว่าการตีพาท 3 หมู่บ้านเป็นปัญหาใหญ่ที่แท้จริงคือการสมัครเข้าเป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงของไทย ²

อนึ่ง การประชุมครั้งนี้ไม่มีข้อมติใด ๆ ออกมา และไม่มีแถลงการณ์ทั้งจากคณะมนตรีความมั่นคง หรือจากประธานคณะมนตรีความมั่นคง ภัยข้อบังคับของการประชุมคณะมนตรีความมั่นคง เรื่องนี้จะยังคงอยู่ในระเบียบวาระการพิจารณาของคณะมนตรีความมั่นคง แต่ในทางปฏิบัติจะไม่มี การหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณา หากไม่มีคำขอจากประเทศสมาชิกให้เปิดประชุมอีก

ในที่สุด ประเทศไทยก็ได้รับเลือกตั้งเข้าไปเป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคง เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2527 ภัยได้คะแนนเสียงถึง 106 เสียงจากสมาชิกทั้งหมด 159 ประเทศ หรือ 2 ใน 3 ของสมาชิกทั้งหมด ส่วนมองกเลียประเทศคู่แข่งของไทยได้คะแนนเพียง 49 เสียง * การที่ไทยได้

¹ คำชี้แจงของคณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติต่อเลขาธิการสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 1984.

² คุรายละเอียกทัศนะนี้เพิ่มเติมจาก Sarasin Viraphol, "Reflection on Thai - Laos Relation," Asian Survey 25 (Decembe 1985) p.1268 - 1271.

* การลงคะแนนเสียงในสมัชชาครั้งนี้ ต้องลงคะแนนเสียงกันถึง 4 ครั้ง ครั้งแรกไทยได้ 99 เสียง มองกเลีย 54 เสียง ครั้งที่สองไทยได้ 100 เสียง มองกเลีย 54 เสียง ครั้งที่สามไทยได้ 103 เสียง มองกเลียลดลงเหลือ 51 เสียงและครั้งที่สี่ไทยได้ 106 เสียง หรือ 2 ใน 3 ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ

รับเลือกในคราวนี้เข้าไปในโควตาของเอเชียซึ่งว่างลง 1 ที่นั่ง เพราะ
 ปรากฏสถานหมควาระไป

จากนั้นมาทยและลาวก็ไม่ได้มีการเจรจาปัญหา 3 หมู่บ้านอีก แม้ว่า
 ฝ่ายลาวจะเสนอให้เปิดการเจรจาอีกก็ตาม ฝ่ายไทยได้ปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า
 บรรยากาศของการเจรจายังไม่เอื้ออำนวย และลาวไม่มีท่าทีจะร้อนอ่อนผ่อนปรน
 แต่ประการใด ดังนั้น ปัญหา 3 หมู่บ้าน ระหว่างไทยกับลาวจึงยังคงเป็นประเด็น
 ข้อขัดแย้งที่ยังไม่ยุติจนกระทั่งเกิดปัญหาความขัดแย้งในกรณีหมู่บ้านร่มเกล้า จึง
 ทั่วคหิษณฤกษ์ขึ้นมาอีก ในปี พ.ศ. 2530

2.3.2 การใช้กำลัง

การใช้กำลังเป็นกรณียกเว้นในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ที่เป็น
 มาตรการขั้นค่อนเนื่องของวิธีการทางสันติ ซึ่งจะใช้ในโอกาสสุดท้ายที่ไม่มีทาง
 เลือกเท่านั้น กฎบัตรของสหประชาชาติก็มีการห้ามไว้ไม่ให้ประเทศต่าง ๆ ใช้
 กำลังระหว่างกัน * เว้นแต่เป็นการป้องกันตัวเท่านั้น ** แต่อย่างไรก็ดี การใช้
 กำลังก็ยังเป็นปรากฏการณ์และเป็นสิ่งจำเป็นในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ¹
 ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นสิ่งป้องกันตัวในโอกาสสุดท้ายหรือใช้เป็นสิ่งสร้างความเกรงขาม
 หรือที่เรียกว่าเป็นการป้องปราม นอกจากนั้นก็อาจมีการใช้กำลังเพื่อสนับสนุนการ
 ดำเนินการทางการทูต และโดยเฉพาะผลจากการใช้กำลังทางทหารเป็นมาตรการที่
 รุนแรงที่สุด เพราะฉะนั้นจึงเป็นมาตรการสุดท้ายที่รัฐจะเอามาตรการของการใช้
 กำลังมาใช้ ซึ่งก่อนที่รัฐหนึ่งรัฐใดจะตัดสินใจใช้กำลังนั้น รัฐนั้น ๆ จะต้องพิจารณา
 อย่างละเอียดถี่ถ้วนและรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตอบโต้จากรัฐคู่กรณี

* กฎบัตรสหประชาชาติ มาตรา 2 (4)

** กฎบัตรสหประชาชาติ มาตรา 51

¹ อรุณ ภาณุพงศ์, การทูตและการระหว่างประเทศ, วิจารณ์การ
 บรรยายพิเศษครั้งแรก ชัยนาม ปี พ.ศ. 2529, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรม
 ศาสตร์, หน้า 52 - 54.

รวมทั้งปฏิกิริยาจากรัฐอื่น ๆ ในสังคมนระหว่างประเทศด้วย ¹

สำหรับปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างไทย - ลาว ในเรื่องปัญหา 3 หมู่บ้าน จังหวัดอุตรดิตถ์นั้น รัฐบาลไทยได้ตัดสินใจใช้กำลังเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2527 กระจายใช้กำลังทหารจากกองพันทหารม้าที่ 1 กองทัพบกที่ 3 และกำลังจาก ตำรวจตระเวนชายแดนจำนวน 1,500 คน ² ผลักดันกองกำลังของฝ่ายลาวออกไปได้เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2527 หลังจากนั้นก็มีการตอบโต้ทางการทูตระหว่างลาวกับไทย เกี่ยวกับการใช้กำลังดังกล่าว กระจายฝ่ายลาวเรียกร้องให้ไทย ถอนกำลังทหารออกก่อน แล้วลาวจึงจะเจรจากับไทย แต่ฝ่ายไทยกล่าวยืนยัน ตลอดมาว่าประเทศไทยสงวนสิทธิ์ที่จะดำเนินการใด ๆ เพื่อปกป้องอธิปไตยและ บูรณภาพแห่งดินแดน กระจายการใช้มาตรการทางทหาร ความได้เปรียบในการรบ และเจรจาของไทย บรากรูให้เห็นเด่นชัดที่สุดเมื่อประเทศไทยได้สมัครเข้าชิง ตำแหน่งในคณะมนตรีความมั่นคง ที่พลอากาศเอกสิทธิ เสวตศิลา รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ ได้แถลงต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2527 ว่าประเทศไทยจะเป็นฝ่ายถอนกำลังทหารออกจากพื้นที่ 3 หมู่บ้านดังกล่าวแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยได้รับคะแนนเสียง เพิ่มขึ้นในการลงมติในสมัชชาถึง 106 เสียง ทำให้ประเทศไทยได้รับเลือกเข้า ไปด้วยเป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติในที่สุด

¹ Quincy Wright, The Study of International Relations (New York : Appleton Century - Crafts, Inc., 1955) p.51.

² Pheuiphanh Ngaosyvath, op.cit., footnote 18, p.1242. จดหมายบันทึกของกระทรวงการต่างประเทศลาว (ภาษาลาว) พิมพ์เผยแพร่ในเดือนกันยายน 1984. (ไม่มีเลขหน้า)

การใช้กำลังทางทหารของไทยเริ่มขึ้นในวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2527 * คือทหารไทยได้บุกเข้ายึดหมู่บ้านทั้งสามแห่งเข้าครุ่ uly เกิดการปะทะกับฝ่ายลาว และได้ถอนตัวไปยังบ้านปากลาย แขวงไชยบุรี พร้อมกับกวาดต้อนประชาชนทั้ง สามหมู่บ้านไปด้วย และอีกสองวันต่อมา คือวันที่ 9 มิถุนายน นายลาน บรมวงศ์ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศลาวได้เรียกนายสมพงษ์ ฝ่ายจำปา เอกอัครราชทูต ไทยประจำลาวในขณะนั้น เข้าพบและได้ยื่นบันทึกช่วยจำให้กับไทย ซึ่งในบันทึก ช่วยจำดังกล่าวว่า การที่ทหารไทยได้บุกยึด 3 หมู่บ้าน คือบ้านกลาง บ้านใหม่ และบ้านสว่าง ติดกับบ้านบ่อเบี้ย ตำบลม่วงเจ็ดต้น กิ่งอำเภอเรณูสูง จังหวัด อุตรดิตถ์ ได้อย่างเบ็ดเสร็จในวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2527 เป็นการกระทำที่ไม่ ถูกต้อง เพราะหมู่บ้านทั้ง 3 หมู่บ้านดังกล่าวเป็นของลาวมาก่อน ทางลาวได้ ขอร้องให้ทหารไทยที่บุกยึดหมู่บ้านทั้ง 3 นั้น ให้ถอนกำลังออกไป และให้ยึดมั่นใน ข้อตกลงที่ได้กระทำกันไว้ระหว่างประเทศทั้งสอง เมื่อ ปี พ.ศ. 2522 ในสมัยที่ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี

ในวันรุ่งขึ้น คือวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2527 นายหวัง ไชยะเดช ประธานคณะกรรมการการปกครองเมืองปากลาย แขวงไชยบุรี กล่าวหาว่า ทหารของไทยบุกเข้าโจมตีและยึด 3 หมู่บ้านของลาวไป ทั้ง 3 หมู่บ้านขึ้นอยู่กับ คาแสง (ตำบล) บ้านใหม่ เมือง (อำเภอ) ปากลาย แขวงไชยบุรี ซึ่งเป็นของ ลาวอย่างแท้จริงมานานแล้ว มีสำมะโนครัวของอำนาจการปกครองของคาแสง บ้านใหม่ด้วย ¹ และเป็นการละเมิดต่อแถลงการณ์ ปี พ.ศ. 2522 แต่กลุ่มบฉิกรिया ขววจิตไทยมาได้เอาใจใส่ กลับส่งกองทหารหลักบุกยึด 3 หมู่บ้านของลาว เป็น

* ฝ่ายลาวอ้างถึงวันที่เกิดการยึดหมู่บ้านทั้งสามนั้นว่า เป็นวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2527 ในแถลงการณ์ต่าง ๆ ของทางราชการ

¹ สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 27 (29 มิถุนายน - 5 กรกฎาคม 2527) หน้า 733.

การทำลายสัมพันธภาพระหว่างสองประเทศ ผิดต่อผลประโยชน์ของประชาชนสองประเทศ ¹

ในวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2527 นายคำพัน สิมมาลาวงค์ เอกอัครราชทูตลาวประจำประเทศไทย ได้แถลงเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง ชายแดนไทย - ลาว ระบุว่าได้เรียกร้องให้ไทยถอนทหารออกจาก 3 หมู่บ้านดังกล่าว อย่างไม่มีเงื่อนไข ให้ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น และให้ส่งคืนประชาชนลาวแก่รัฐบาลลาว พร้อมกันนั้นฝ่ายลาวขอยืนยันว่าจะปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาในการแก้ปัญหา รุขฉวนตวิธิ ว่าจะใช้ความพยายามทุกวิถีทาง หากไทยยังละเมิดอธิปไตยของลาวต่อไป ฝ่ายไทยก็ต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อปกป้องรักษาเขตแดนและอธิปไตยของลาว นายคำพัน ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ลาวได้ตั้งข้อสังเกตว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ใช่เรื่องบังเอิญ หากเกิดขึ้นหลังจากที่พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการทหารสูงสุดและผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้นกลับจากการเยือนจีนแล้ว จึงเป็นการเตรียมการล่วงหน้า อนึ่ง คำแถลงของกระทรวงการต่างประเทศลาวมีขึ้นหลังจากที่วิทยุฮานอยของเวียดนาม รายงานการโจมตีของไทยเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2527 ว่ารุกรานลาวอย่างอุกอาจ และกล่าวหาว่าไทยตามหลังจีน ² และในวันเดียวกันได้มีการชุมนุมใหญ่ขึ้นที่กรุงเวียงจันทน์ เพื่อคัดค้านกรณีที่ไทยส่งทหารเข้ายึดหมู่บ้านลาวดังกล่าว ระบุว่าพลเอกสีสะหวาด แก้วบุญพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้นำ การชุมนุม

อย่างไรก็ตาม นาวาอากาศตรีประสงค์ สุ่นศิริ ซึ่งดำรงตำแหน่ง เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติในขณะนั้น แถลงกรณีที่ลาวกล่าวหาไทยเข้าเบียด 3 หมู่บ้านของลาวว่า ทางรัฐบาลไทยได้แถลงทำให้อย่างชัดเจนแล้วว่า พื้นที่

¹ สมุดปกขาวของกระทรวงการต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว, (1 ตุลาคม 2527) หน้า 73.

² เรื่องเดียวกัน.

ดังกล่าวนี้เป็นของไทย และอยู่ในเขตไทยด้วย แต่ลาวก็ได้แสดงเจตนาว่าจะ
หลีกเลี่ยงการเจรจาร่วมกัน จึงแสดงให้เห็นว่าลาวพยายามจะขยายให้เป็นเรื่อง
การเมือง

ต่อมา พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก แผลงเกี่ยวข้องกับกรณีที่ว่ากล่าวหาว่า
คนปรับแผนจากจีนนั้น เป็นการแสดงความไม่ปรารถนาดีต่อไทย พร้อมกับยืนยัน
ว่าการเดินทางไปจีนของคน เพื่อไปกระชับสัมพันธไมตรีระหว่างกองทัพกับกองทัพ
และไม่ได้ไปคนเดียว อย่างไรก็ตาม กองทัพไทยจะพยายามรักษาสัมพันธอันดี
ระหว่างไทย - ลาว ฝอยตลอดมา แต่ไทยก็สงวนสิทธิขอปรับหากมีการใช้อาวุธ
ต่อไทย ¹

2.3.3 การกำหนดประเภทของสินค้าทุบบังคับ และการเปิดจุดผ่าน แดนเพียงบางจุด

นอกจากประเทศไทยจะใช้ความพยายามดิ้นรนวิธี และใช้กำลังฝอย
จำกัดต่อลาวในกรณีปัญหาความขัดแย้ง 3 หมู่บ้านชายแดนไทย - ลาว แล้ว
ประเทศไทยยังใช้มาตรการในการกำหนดและควบคุมประเภทของสินค้าที่จะส่ง
ผ่านจากไทยไปลาวด้วย ซึ่งสินค้าที่ควบคุมมีอยู่ถึง 61 รายการ (เดิมกำหนดไว้
273 รายการ) ฝอยออกเป็นพระราชกำหนดควบคุมสินค้าตามชายแดน ปี พ.ศ.
2524 * นอกจากนี้ยังมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่มีสินค้า ที่อยู่ในความควบคุมตาม

¹ สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 29 (13 - 19 กรกฎาคม
2527) หน้า 786 - 788.

* เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้คือ ฝอยที่มีความ
จำเป็นรับคว้นในการที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศและความมั่นคงของ
รัฐบาลจึงต้องควบคุมสินค้าบางชนิดหรือบางประเภท ในเขตท้องที่บางแห่งตาม
บริเวณชายแดน เพื่อมิให้สินค้าเหล่านี้ตกไปอยู่กับบุคคลที่เป็นภัยต่อประเทศ เพื่อ
นำใบใช้ประโยชน์ในการดำเนินการแทรกซึมบ่อนทำลายความมั่นคงและความ
ปลอดภัยของประเทศ

พระราชกำหนดควบคุมสินค้าตามชายแดนฉบับดังกล่าวอีกด้วย รวมทั้งการกำหนดจุดผ่านแดนเพียงบางจุด คือที่จังหวัดหนองคาย 2 จุด และที่จังหวัดมุกดาหาร 1 จุด * เพราะมีสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพของประชาชนลาวผ่านจากไทยไปมาก ซึ่งรัฐบาลไทยก็ไม่มีนโยบายที่จะปิดพรหมแดนทั้งหมดแต่ประการใด เพราะเห็นว่าลาวยังต้องพึ่งพาสินค้าจากไทยอีกมาก และไม่ต้องการให้ความขัดแย้งในปัญหา 3 หมู่บ้าน ระหว่างไทย - ลาว ให้ความรุนแรงขึ้นอีก จากผลของความยากลำบากในทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการปิดพรหมแดนและเปิดเพียงบางจุดของไทย ทำให้รัฐบาลลาวมีท่าทีที่ร้อนอ่อนลงในปัญหาความขัดแย้งดังกล่าว

2.4 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความรุนแรงของปัญหา

สำหรับปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างไทย - ลาว ในกรณีปัญหา 3 หมู่บ้าน ชายแดนไทย - ลาว ที่เกิดจากการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือพื้นที่ดังกล่าว ครอบคลุมไทย ถือว่า 3 หมู่บ้าน คือบ้านใหม่ บ้านกลาง และบ้านสว่าง ขึ้นอยู่กับตำบลม่วงเจ็ดต้นกิ่งอำเภอบ้านระคก อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ แต่ฝ่ายลาว กล่าวว่า 3 หมู่บ้านเป็นของลาวที่ขึ้นอยู่กับตาแสง (ตำบล) บ้านใหม่ เมือง (อำเภอ) ปากลาย แขวงไชยบุรี ซึ่งในปัจจุบันปัญหานี้ก็ยังไม่ยุติลง อย่างไรก็ตาม พอจะพิจารณาได้ว่าปัญหาดังกล่าวนี้น่าจะสืบเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาความไม่แน่นอนของเส้นเขตแดน

เป็นผลมาจากการที่ไม่มีการปักปันเขตแดนที่แน่นอน และการอ้างอิงแผนที่ตามสนธิสัญญากันคนละฉบับ ทั้งฝ่ายไทยและลาวยอมรับในข้อตกลงตามสนธิสัญญาไทย - ฝรั่งเศส ปี พ.ศ. 2450 (ค.ศ. 1907) ซึ่งตามสนธิสัญญานี้ระบุว่าให้ใช้สันปันน้ำเป็นเขตแบ่งดินแดน แม่น้ำสาขาไหลลงสู่แม่น้ำโขงถือว่าเป็นของลาว ส่วนแม่น้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาให้ถือเป็นเขตไทย และฝ่ายลาวก็ยัง

* ประเทศไทยประกาศปิดพรหมแดนทั้งหมด เมื่อเกิดปัญหากรณีลาวยิงเรือของหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นบข.) ของไทย ใน ปี พ.ศ. 2518 และ 2523 และเปิดพรหมแดนเพียง 3 จุดเท่านั้น

ยืนยันตามแผนที่ที่เขียนขึ้นตามสนธิสัญญา ปี พ.ศ. 2447 (ค.ศ. 1904) และได้เขียน
แนบท้ายสัญญา ปี พ.ศ. 2450 ซึ่งได้ระบุไว้ชัดเจนว่าให้ใช้สันปันน้ำเป็นเส้นแบ่ง
เขตแดนไทย - ลาว แต่ทางรัฐบาลไทยอ้างแผนที่ที่สร้างขึ้นจากภาพถ่ายทางอากาศ
ใน ปี พ.ศ. 2521 แผนที่ดังกล่าวนี้มีขนาดใหญ่ซึ่งแสดงรายละเอียดมากกว่าแผนที่
ไทย - ฝรั่งเศส ปี พ.ศ. 2450 จากผลของการยึดถือแผนที่ที่สร้างขึ้นตามสนธิสัญญา
กันคนละฉบับ ทำให้ต่างฝ่ายต่างก็อ้างว่าพื้นที่ 3 หมู่บ้านดังกล่าวเป็นของคน และ
นำไปสู่การปะทะกันด้วยกำลังทหารในเวลาต่อมา และปัญหานี้ก็ยังไม่มียุติลงเพราะ
ฝ่ายไทยได้เสนอให้มีการส่งกรมการเทคนิคเข้าไปสำรวจ แต่ทางฝ่ายลาวได้
ปฏิเสธ

2. ความแตกต่างทางด้านอุดมการณ์

นับตั้งแต่ลาวเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ ตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา ทำให้รัฐบาลไทยซึ่งต่อต้านคอมมิวนิสต์ ไม่ไว้วางใจและ
หวาดระแวงลาวตลอดมา จนกระทั่งใน ปี พ.ศ. 2518 ก็ได้เกิดปัญหาข้อขัดแย้งกัน
อย่างรุนแรง เมื่อทหารบกเขตลาวยิงเรือของหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง
(นบข.) ของไทย ทั้งนี้เป็นเพราะรัฐบาลลาวไม่มีลักษณะประนีประนอมเหมือน
แต่ก่อน นอกจากนี้ยังมีการปะทะกันตามพรมแดนอยู่เสมอมา แต่เหตุการณ์ที่ร้ายแรง
ที่สุดครั้งหนึ่งก็คือ การปะทะกันด้วยกำลังทหารที่บริเวณ 3 หมู่บ้านชายแดน
ไทย - ลาว ใน ปี พ.ศ. 2527 ซึ่งมีผลส่วนหนึ่งมาจากความแตกต่างทางด้าน
ระบอบการปกครอง อย่างไรก็ตาม จนถึงขณะนี้ปัญหาดังกล่าวก็ไม่มียุติลง เพราะ
เหตุผลทางด้านอุดมการณ์ดังกล่าว ทำให้การเจรจาทางการทูตระหว่างไทยกับ
ลาวไม่บรรลุผล

3. รัฐบาลลาวถูกชี้นำโดยรัฐบาลเวียดนาม

นับตั้งแต่ลาวและเวียดนามได้ลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพ 25 ปี ใน
พ.ศ. 2522 แล้ว เวียดนามสามารถครอบงำลาวได้อย่างมาก ทั้งทางการเมือง
และการทหาร ซึ่งส่งผลให้ลาวมีนโยบายที่แข็งกร้าวต่อไทยทั้งทางการเมืองและ
การทหาร ทั้งนี้การกระทำของเวียดนามในการชี้นำลาวดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิด

ประชันกับเวียคนามเองเป็นอย่างดี เพราะสามารถที่จะเบี่ยงเบนความสนใจของนานาประเทศจากปัญหาภูมิพหุชาติที่เวียคนามยึดครองอยู่ ไปสู่ปัญหาความขัดแย้ง 3 หมู่บ้านชายแดนไทย - ลาว ได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง กับการที่เวียคนามสนับสนุนให้ลาวมีความแข็งแกร่งทางการทูตต่อไทยในองค์การสหประชาชาติ ก็เนื่องมาจากเวียคนามต้องการให้ไทยพลาดโอกาสในการสมัครเข้าแข่งขันชิงตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ เพื่อที่จะให้มองรักเลียซึ่งเป็นพันธมิตรกับเวียคนามและสหภาพโซเวียตในค่ายสังคมนิยม ได้รับเลือกตั้งในตำแหน่งดังกล่าว เวียคนามจึงได้มีบทบาทอย่างยิ่งในการสนับสนุนและชี้นำลาวในการประณามประเทศไทยในองค์การสหประชาชาติเพื่อหวังผลดังกล่าว

4.5 แนวโน้มของปัญหา

ปัญหา 3 หมู่บ้าน คือบ้านใหม่ บ้านกลาง และบ้านสว่าง ในขณะนี้ยังไม่สามารถแก้ไขให้ยุติลงได้ เพราะทั้งไทยและลาวต่างก็อ้างว่าคนมีสิทธิอธิปไตยเหนือพื้นที่ 3 หมู่บ้านดังกล่าว ภัยฝ่ายลาวอ้างว่าเป็นของลาว ภัยขึ้นอยู่กับคาแสง (คำบล) บ้านใหม่ เมือง (อำเภอ) บากลาย แขวงไชยบุรี ตามแผนที่และสนธิสัญญาระหว่างสยาม - ฝรั่งเศส ปี พ.ศ. 2447 (ค.ศ. 1904) และ พ.ศ. 2450 (ค.ศ. 1907) ในขณะที่รัฐบาลไทยอ้างว่าเป็นของไทยภัยทั้ง 3 หมู่บ้านอยู่ในเขตการปกครองของตำบลม่วงเจ็ดต้น กิ่งอำเภอบ้านฉกสูง จังหวัดอุตรดิตถ์ ตามแผนที่ที่ไทยทำขึ้นจากภาพถ่ายทางอากาศใน ปี พ.ศ. 2521 ซึ่งมีรายละเอียดที่ชัดเจนกว่าของที่ฝ่ายลาวอ้างตามแผนที่และสนธิสัญญา ปี พ.ศ. 2447 และ 2450 ¹ แต่ทางฝ่ายก็ไม่ยอมรับ ดังนั้นฝ่ายไทยจึงเสนอให้มีการสำรวจและพิสูจน์ข้อเท็จจริงในพื้นที่ ภัยเจ้าหน้าที่เทคนิคของทั้งสองฝ่าย แต่ฝ่ายลาวก็ได้ปฏิเสธข้อเสนอนี้ และกลับมาเรื่องนี้เข้าสู่ที่ประชุมของคณะมนตรีความมั่นคงแห่ง

¹ คำแถลงการณ์ของกระทรวงการต่างประเทศไทย, ดูรายละเอียดใน สยามจดหมายเหตุ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 35 (24 - 30 สิงหาคม 2527)

สหประชาชาติ ซึ่งได้ถูกตอบรับจากฝ่ายไทยว่าเป็นการทำลายชื่อเสียงของ
ประเทศไทย ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคง
อย่างไรก็ตามคณะมนตรีความมั่นคงก็ไม่ได้มีข้อมติใด ๆ ออกมา ซึ่งเรื่องนี้จะ
ยังคงอยู่ในระเบียบวาระการพิจารณาของคณะมนตรีความมั่นคง แต่ในทางปฏิบัติ
จะไม่มีมติขยับยกปัญหานี้ขึ้นมาพิจารณา หากไม่มีคำขอจากประเทศสมาชิกให้เปิด
ประชุมอีก

จากนั้นมาลาวและไทยก็ไม่ได้มีการเจรจาปัญหา 3 หมู่บ้านกันอีก
แม้ว่าฝ่ายลาวจะเสนอให้เปิดการเจรจาอีกก็ตาม แต่ฝ่ายไทยได้ปฏิเสธโดยให้
เหตุผลว่า บรรยากาศของการเจรจายังไม่เอื้ออำนวย และลาวไม่มีท่าทีจะ
ร้อนอ่อนผ่อนปรนแต่ประการใด ดังนั้น ปัญหา 3 หมู่บ้านระหว่างไทยกับลาวจึงยัง
คงเป็นประเด็นข้อขัดแย้งที่ยังไม่ยุติ จนกระทั่งเกิดปัญหาข้อขัดแย้งในกรณีปัญหา
หมู่บ้านร่มเกล้า จังหวัดพิษณุโลกขึ้นมาอีกในปี พ.ศ. 2530